Cunucuhuizen sieren kalender Monumentenfonds

ORANJESTAD — De Stichting Monumentenfonds publiceerde onlangs haar kalender voor 2005. Het is inmiddels alweer de negende editie, waarvoor ditmaal het fotomateriaal is verzorgd door Diane Keijzer en Heleen Bongers. De begeleidende teksten zijn van Olga van de Klooster en Michel Bakker, twee experts die het monumentenbestand van Aruba in kaart hebben gebracht.

Met de opbrengst van deze kalender steunt het Monumentenfonds een aantal restauratieprojecten. In 2003 gold dat de restauratie van watermolens te Pos Chikito en Sabana Liber; in 2004 werd bijgedragen aan de aankoop van het pand Schelpstraat 12 en een grote onderhoudsbeurt van het stadhuis in Oranjestad.

Renato Petrocthi, directeur van de Stichting Monumentenfonds, vertelt dat er jaarlijks tweeduizend kalenders worden gedrukt, waarvan er twaalfhonderd naar de sponsors gaan, die elk een kalenderblad hebben 'gekocht'. Zij gebruiken die dan als relatiegeschenk. Dit jaar zijn er zelfs dertien sponsors, zodat er nog zevenhonderd exemplaren overblijven voor de vrije verkoop. Ze zijn voor 35 florin verkrijgbaar bij Office Systems Aruba, Boekhandel Mariska, de Plaza Bookshop, Antraco en Van Dorp. Uiteraard zolang de voorraad strekt.

HUISJE WILD

Het titelblad van de kalender bevat een inleiding in drie talen van minister Ramon Lee van Arbeid, Cultuur en Sport. Het extra blad, dat dankzij een dertiende sponsor aan de kalender kon worden toegevoegd, is nog voor december 2004. Hierop staat het pand Schelpstraat 12 in Oranjestad, ook bekend als het 'Huisje Wild'. Restauratie van dit pand begint in januari 2005 en zal na voltooiing het onderkomen worden van de Stichting Monumentenfonds. Op het blad van januari staan enkele foto's van het pand Arendstraat 53A. Dit cunucuhuis in het voormalige vissersdorp Rancho dateert uit 1903. Op het erf ligt nog een vissersboot waarmee vroeger werd uitgevaren. Het blad van februari wordt gesierd met enkele exterieur- en interieur opnamen van een cunucuhuis in Noord. Het pand dateert uit 1927 en werd gebouwd door de maïsplanter Domenico Figaroa. Oorspronkelijk werd de vloer met wit schelpzand bestrooid, dat eens per jaar werd vervangen. In de maand maart staat een oud cunucuhuis te Cas Ariba centraal. Dit huis werd in 1922 gebouwd door Chico Geerman en bevindt zich aan de doorgaande weg naar Mira la Mar, richting noordkust.
Een mooi gerestaureerd pand met ornamenten op Sabana Liber vormt het decor voor het kalenderblad van april. Het huis dateert uit 1929 en is omgeven door een traditionele muur van natuurstenen. Hier werd vroeger landbouw bedreven.

SCHOORSTENEN

Op het blad van de maand mei staat een cunucuhuis in Savaneta afgebeeld. In de beschrijving staat vermeld dat schoorstenen van een cunucuhuis zich altijd aan de westzijde van het pand bevinden. Logisch, wanneer men zich realiseert dat de wind meestal vanuit het noordoosten komt. Ook dit pand heeft een aantal traditionele ornamenten. Deze kalender toont ook een paar bewoners van de panden, die hun deur hebben opengesteld voor de fotograaf. Zoals bijvoorbeeld op het blad van juni met de afbeelding van een woning te Koyari. In de begeleidende tekst wordt ingegaan over het hoe en waarom van de toevoeging van pigmenten aan de witkalk, die voor het bedekken van de buitenwanden werd gebruikt.

Dit pand aan de Schelpstraat in Oranjestad biedt na restauratie onderdak aan de Stichting Monumentenfonds.

Een mooi gerestaureerd - en juist wel geheel witgekalkt - pand te Calabas siert het blad van de maand juli. Dit huis valt op door de oranje dakpannen met witte lijsten. Het huis dateert van vóór 1928 en staat op een groot stuk landbouwgrond voor maïs, bonen en pinda's.

Op het kalenderblad van augustus staat een grotendeels uit leem opgetrokken pand te Rooi Afo. Juist hierdoor is het pand van grote cultuurhistorische waarde. Het oorspronkelijke tortodak is in de loop der jaren vervangen door golfplaten. Misschien niet het mooiste huis maar zeker wel de mooiste foto staat op het blad van september. Het huis dateert van omstreeks 1930 en bevindt zich in het heuvelachtige gebied te Balashi. Op het blad van oktober is het niet in de eerste plaats het huis te Sabana Grandi dat de aandacht trekt maar juist de lambriseringen ervan. Het huis werd gebouwd rond 1945. Op het blad van de maand november staan enkele afbeeldingen van een houten woonhuis aan de Pastoor Hendrikstraat te San Nicolas. De architectuur is niet specifiek Arubaans, maar Caribisch. Deze bouwstijl werd door Lago-arbeiders, die afkomstig waren van de omringende eilanden, hier geïntroduceerd. Men liet het hout als bouwpakket aanleveren en kon het huis gemakkelijk in elkaar zetten en... bij verhuizing ook weer eenvoudig uit elkaar halen en meenemen. Op het laatste kalenderblad staat een huis te Pos Chikito afgebeeld, dat in de twintiger jaren langs de kust werd gebouwd door Zenon Croes. Op dit blad staat de huidige bewoonster van het zalmkleurig geschilderde pand. De Stichting Monumentenfonds heeft voor 2005 en 2006 een aantal projecten in de planning staan. Zo wordt het gebouw van de Algemene Rekenkamer (waar vroeger de bibliotheek was gehuisvest) aan de Wilhelminastraat gerestaureerd.

Na voltooiing hiervan trekt de minister van Arbeid, Cultuur en Sport in het pand. De watertoren van Oranjestad wordt eveneens gerestaureerd; daarin komt het Bureau Rampenbestrijding. In 2005 wordt een aanvang gemaakt met de restauratie van het gerechtsgebouw, een project dat twee jaar gaat duren.

In juli wordt begonnen met de restauratie van het Ecurycomplex aan de Schelpstraat. De restauratie van het complex, dat nu eigendom is van het Monumentenfonds, wordt volledig gefinancierd door de Europese Unie. In dit complex vinden na voltooiing van de werkzaamheden het nationaal en het archeologisch museum onderdak. In de te restaureren watertoren van San Nicolas komt het industriemuseum.